Neka od pitanja i nejasnoća vezanih za e-Isporuke i e-Nabavke

Dr.sc. Jozo Piljić

PRIVREDNA ŠTAMPA d.o.o. Sarajevo

1.Kada imamo kupce fizička lica da li u knjigu KIF-a i KUF treba za svakog kupca pojedinačno unijeti JMBG u polje JIB ili može zbirno na jednog zajedničkog kupca „Fizičko lice"?

- Kada je u pitanju evidentiranje u e-Isporukama (KIF) isporuka licima koja nisu porezni obveznici, dakle fizička lica, koja nemaju JIB i PDV broj, u Datoteci isporuka polje 9 – PDV broj kupca za neobveznika ostaje prazno, kao i polje 10 – JIB kupca, ako kupac nema JIB.
- Kada se radi o isporukama fizičkim licima obveznici imaju mogućnost da u e-Evidencije evidentiraju takav promet ili zbirno za porezni period za koji se podnosi evidencija ili svaka isporuka pojedinačno.
- Ako se svaka isporuka unosi pojedinačno, onda se u polje Broj fakture ili dokumenta unosi broj fakture, a Datum fakture ili dokumenta unosi se datum fakture.

PRIVREDNA ŠTAMPA d.o.o. Sarajevo

2. Da li se, kada pri elektonskom podnošenju KIF-a/KUF-a dobijemo status „obrađeno", smatra dostavljenom datotekom UIO?

- Učitavanje datoteke vrši se klikom na link ***Učitavanje*** novog fajla.
- Nakon što se učita, datoteka će dobiti status ***Obrađeno***.
- Sve dok je u statusu ***obrađeno*** ista se može obrisati.
- Da bi se uspješno podnijela obrađena datoteka, potrebno je da se ista označi i da se klikne na dugme ***Podnesi***.
- Uspješno predati su samo oni fajlovi koji imaju status ***Podneseno.***

PRIVREDNA ŠTAMPA d.o.o. Sarajevo

3. Ako porezni obveznik nije imao niti jedan izlazni račun u poreznom periodu, odnosno KIF nema stavki i polja 11,12,13, i 51 PDV prijave su nule, postoji li obaveza podnošenja elektronskog KIF-a za ovaj period?

- Članom 7. stav (6) Uputstva o dostavljanju podataka iz knjigovodstvenih evidencija elektronskim putem (”Službeni glasnik BiH”, broj: 83/19) propisano je da obveznik koji u poreznom periodu nije ostvario promet, odnosno koji je u svim poljima podnesene prijave samooporezivanja evidentirao nule, nije u obavezi da za taj porezni period dostavi e-Evidenciju.

- Stavom (7) istog člana Uputstva propisano je da obveznik koji je u poreznom periodu u svojoj prijavi samooporezivanja evidentirao samo nabavke, ili samo isporuke, u obavezi je da dostavi e-Evidenciju samo za promet evidentiran u prijavi samooporezivanja, odnosno samo za nabavke ili samo za isporuke ovisno od toga koji je promet ostvaren.

4.Naša firma ima sklopljene ugovore sa firmama o prodaji robe radnicima na rate, na kraju mjeseca toj firmi dostavimo spisak radnika s iznosom kupljene robe i ta firma uspostavi administrativnu zabranu svojim radnicima. Mi za svaku tu prodaju izdajemo pojedinačnu fakturu u kojoj postoje podaci o firmi i fizičkom licu. Da li mi u KIF-u treba da iskažemo podatke od firme ili od fizičkih lica koji su krajnji kupci?

- Ukoliko su kupci vaše robe pojedinačna fizička lica, poreznu fakturu izdajete svakom pojedinačnom kupcu, a ne pravnom licu (obvezniku) u kojem su oni zaposleni.
- Kada se radi o isporukama fizičkim licima obveznici imaju mogućnost da u e-Evidecije evidentiraju takav promet ili zbirno za porezni period za koji se podnosi evidnecija ili svaka isporuka pojedinačno.

PRIVREDNA ŠTAMPA d.o.o. Sarajevo

5.Da li moramo od informatičara tražiti da nam naprave novi program za slanje UIO elektronski KIF i KUF ili da naš program pretvaramo u csv format i da li tom programu pristupamo dosadašnjim pristupnim podacima koje koristimo za slanje PDV prijave?

- Preduvjet za podnošenje knjigovodstvenih evidencija elektronskim putem je registracija primarnog korisnika za korištenje elektronskih usluga UIO.
- Portalu e-Porezi možete pristupiti na adresi https://e-porezi.uino.gov.ba:4443/Account/LogOn .
- Za podnošenje podataka o nabavkama i isporukama elektronskim putem potrebno je da u okviru portala E-Porezi kliknete na stavku menija Nabavke i isporuke.
- Nakon izbora nabavki ili isporuka, otvara se prozor u kojem su prikazane nabavke ili isporuke i akcije koje su dostupne na portalu.
- Učitavanje datoteke vrši se klikom na link ***Učitavanje novog fajla.***

6. Kada je u pitanju evidentiranje uvozne nabavke u KUF-u, u kolonu broj fakture se unosi „Broj JCI" a u kolonu datum fakture se unosi „Datum JCI".
Možete li nam samo precizirati šta je tačno broj JCI, a šta datum JCI, odnosno iz kojeg polja uvozne deklaracije možemo pročitati ova dva podatka ?
Da li je Broj JCI-a sadržan unutar referentnog broja? Na primjer, ako je referentni broj 20BA010802022286H3, prve dvije znamenke predstavljaju godinu (20), sljedećih osam znamenki su oznaka carinske ispostave (BA010802), zatim slijedi JCI broj od 6 znamenki 022286 te dvoznamenkasta oznaka H3.
Je li JCI broj koji se upisuje u KUF u ovom slučaju 022286 ili treba upisivati i ovu oznaku pa će JCI broj izgledati 22286H3?

- Kada je riječ o uvozu, u datoteci se evidentira pripadajući tip dokumenta 04 – JCI (uvoz), a u polje 5 - Broj fakture ili dokumenta (u koji se može unijeti 100 karaktera),
- za tip dokumenta 04 unosi se broj JCI, originalni broj JCI, što podrazumijeva cijeli referentni broj (u konkretnom slučaju 20BA01080202286H3),
- u polje 6 - Datum fakture ili dokumenta (u koji se može unijeti 10 karaktera),
- za tip dokumenta 04 unosi se datum JCI (format YYYY-MM-DD), a to je datum prijave carinjenja (datum pored referentnog broja).

7. Kako se unose u e-Nabavke - KUF računi poljoprivrednika-paušalaca sa PDV-om od 5%, koji nisu u sistemu PDV-a? Da li se u slogu nabavka samo unosi iznos računa u polje 14-iznos paušalne naknade, ili se ubacuje iznos računa i u polje 12-iznos fakture bez PDV-a i u polje 13-iznos fakture sa PDV-om? Da li se kod poljoprivrednika u polje 11-JIB dobavljača unosi JMBG – poljoprivrednika?

- Smatramo da se u e-Nabavke u polje 12- iznos fakture ili dokumenta, bez PDV-a unosi podatak o vrijednosti naknade date poljoprivredniku (osnovica za obračun paušalne naknade), u polje 13- iznos fakture ili dokumenta, sa PDV-om unosi podatak o vrijednosti ukupne naknade poljoprivredniku (sa paušalnom naknadom), a u polje 14-iznos paušalne naknade unosi podatak o vrijednosti paušalne naknade od 5%.
- Kod nabavki od lica koja nisu porezni obveznici, dakle fizička lica, koja nemaju JIB i PDV broj, u Datoteci nabavki polje 10 – PDV broj dobavljača za neobveznika ostaje prazno, kao i polje 11 – JIB dobavljača.

PRIVREDNA ŠTAMPA d.o.o. Sarajevo

8. Poslovne knjige vodimo ručno, bez računara. Obavezno je slanje KUF i KIF-a elektronskim putem pa nas zanima da li je ikako moguće da se oni pripremaju u Excelu, a da se taj fajl importuje dalje (.csv) kako je i opisano u Uputstvu? Ima li možda UIO uputstvo za pripremu fajlova na taj način?

- Podaci iz knjigovodstvenih evidencija (KIF, KUF), koji su sačinjeni u Excel tabeli moraju se eksportovati u skladu sa UTF-8 kodnim sistemom, a sama datoteka mora da bude u CSV formatu i da sadrži nastavak .csv da bi se mogla uvesti u e-Poreze.
- Uprava nije sačinila uputstvo za prebacivanje fajlova iz Excel tabele u CSV format, ali isto možete naći na Google pretraživaču, način kako se Excel tabela može pretvoriti u CSV format.
- Svakako je preporuka angažiranje informatičara.

PRIVREDNA ŠTAMPA d.o.o. Sarajevo

9. U slučaju primljenih usluga od lica iz inostranstva koje podliježu plaćanju PDV-a u BiH, na koji način porezni obveznik evidentira predmetnu fakturu u datoteke e-Nabavke i e-Isporuke?

- U vezi sa pitanjem koje se odnosi na evidentiranje primljenih usluga iz inostranstva koje podliježu plaćanju PDV u BiH, u excel tabelu nabavki unosi se u polje redni br. 4. Tip dokumenta 05-Ostalo (fakture za usluge primljene iz inostranstva itd).
- Također, porezna osnovica iz primljene fakture se unosi u polje red. br. 12.- iznos fakture ili dokumenta bez PDV-a, dok se obračunati PDV unosi u polje red. br. 16.- ulazni PDV koji se može odbiti (ukoliko obveznik ima pravo odbitka istog), odnosno u polje red. br. 17. – ulazni PDV koji se ne može odbiti.
- Nadalje, u excel tabelu isporuka unosi se u polje redni br. 4.
- Tip dokumenta 05-Ostalo (broj fakture ili drugog dokumenta koji se evidentira u poslovnim knjigama), dok se iznos obračunatog PDV-a evidentira u polje red. br. 16.- iznos izlaznog PDV-a za ispruku izvršenu registriranom obvezniku PDV-a.

10. Ukoliko radimo izmijenjene e -prijave, da li treba mijenjati naziv prvobitnog fajla?

- Odredbom člana 8. Uputstva o dostavljanju podataka iz knjigovodstvenih evidencija elektronskim putem ("Službeni glasnik BiH" broj: 83/19) propisana je dužnost poreznog obveznika da dostavi ispravljenu e-Evidenciju nakon što uoči grešku u prethodno dostavljanoj e-Evidenciji za porezni period.
- Ispravka e-Evidencije može se raditi zbog:
  - podnošenja izmijenjene PDV prijave ili
  - ispravke greške u prethodno dostavljenoj e-Evidenciji.
- Kod podnošenja ispravljene e-Evidencije obveznik nije dužan uplaćivati niti dostavljati dokaz o uplati administrativne takse, kao što je to slučaj sa dostavljanjem izmijenjene PDV prijave.
- Ukoliko ste za neki porezni period koji želite da izmijenite podnijeli više od jedne datoteke, prilikom izmjene ovog perioda potrebno je učitati sve nove datoteke, jer će podnošenjem novih datoteka sve prethodno podnesene izgubiti status aktivne.

11. Da li e-nabavke i e-isporuke imaju ukupne iznose po kolonama?

- Prateći slog je posljednji red u svakom file-u.
- Sadrži vodeću znamenku 3 (počinje sa brojem 3), sume kolona iz stavki nabavki/isporuka i u posljednjoj koloni sadrži broj koji označava ukupan broj redova (računa/dokumenata) u stavkama nabavki/isporuka.
- Broj u posljednjoj koloni pratećeg sloga je cijeli broj i ne sadrži decimalna mjesta.
- Zadnji red u fajlovima predstavlja zbrojeve svih kolona te može poslužiti kao mehanizam za internu kontrolu i provjeru da li su svi iznos po kolonama ispravno preneseni u odgovarajuća polja PDV prijave.

PRIVREDNA ŠTAMPA d.o.o. Sarajevo

12. Na koji način se evidentira povrat PDV-a po osnovu ovjerenog PDV SL-2 obrasca i mogu li se svi sabrati u jedan red ili moraju pojedinačno?

- U trenutku isporuke dobara stranim licima, porezni obveznik će za takvu isporuku obračunati izlazni PDV i evidentirati sve neophodne podatke u evidenciji e-Isporuke, pri čemu će tip dokumenta biti 01, jer je isporuka izvršena u BiH i još uvijek se ne zna krajnji ishod predmetne isporuke u smislu toga da li će isporučena dobra napustiti carinsko područje BiH.
- U poreznom periodu u kojem isporučilac dobara dobije ovjeren PDV SL 2 obrazac, isti će u evidenciji e-Isporuke u tom poreznom periodu izvršiti evidentiranje tog obrasca sa svim njegovim podacima pri čemu će u polja u koja se unose iznosi, evidentirati samo iznos PDV-a sa predznakom minus (budući da se za taj iznos umanjuje polje 51 PDV prijave), a tip dokumenta će biti 05 (ostalo).
- PDV SL 2 obrazac se može evidentirati pojedinačno sa svim njegovim podacima ili zbirno pri čemu porezni obveznik u svom knjigovodstvu može izdati neki interni dokument sa određenim brojem i uz njega priložiti sve PDV SL 2 obrasce koje je evidentirao po osnovu tog internog dokumenta.

13. Prilikom popunjavanja knjige ulaznih faktura (e Nabavke) u polje sjedište dobavljača, da li se unosi naziv i adresa poslovnice koja je izdala račun ili naziv i adresa sjedišta firme/centrale?

U polje sjedište dobavljača unose se podaci poreznog obveznika koji je isporučio dobra ili usluge, a kako je to evidentirano na samoj fakturi koja je predmet knjiženja.

PRIVREDNA ŠTAMPA d.o.o. Sarajevo

14. Da li postoje kontrole između dostavljenih knjigovodstvenih evidencija elektronskim putem i porezne prijave?

- Svi zaprimljeni podaci o nabavkama i isporukama koje Uprava za indirektno oporezivanje zaprimi preko e-Portala bit će automatski obrađeni te će biti u svakodnevnoj upotrebi u svim poslovnim procesima koji se odvijaju u UIO (npr. povrat PDV-a, ograničena provjera zbog izmijenjene PDV prijave, analiza rizika, provjera ispravnosti popunjavanja podataka o krajnjoj potrošnji, ciljani izbor obveznika za kontrolu i sl.).
- Na primjer, svaki zahtijevani povrat PDV-a predmet je tzv. ispitnog postupka koji se provodi u skladu sa odredbama Uputstva o postupku povrata PDV-a i odobravanju poreznog kredita po osnovu podnošenja prijave za PDV („Službeni glasnik BiH" broj: 27/19).
- U trenutku kad UIO preko e-Portala zaprimi evidenciju o nabavkama i isporukama poreznih obveznika smanjit će se potreba da traženjem dodatnih izjašnjena i obrazloženja od poreznih obveznika koji su zahtijevali povrat PDV-a, a osim tog smanjit će se i potreba za kontrolama ovih poreznih obveznika.

15. Članovima 122. i 123. Pravilnika o primjeni Zakona o PDV-u propisan je izgled KUF-a i KIF-a, te smo unos ulaznih i izlaznih faktura (naš informacioni sistem) prilagodili tako da se podaci automatski unose u KUF, odnosno KIF, na način kako je to propisano Pravilnikom. Smatramo da unos podataka, ponajviše faktura vezanih za uvoz i izvoz, koji je predviđen Tehničkim uputstvom za podnošenje knjigovodstvenih evidencija elektronskim putem, nije u skladu sa Pravilnikom i da traži prilagođavanje programa, kao i veće angažovanje računovođa za dobijanje podataka koji smo do sada dostavljali u skladu sa Pravilnikom i nije bilo problema.

- Uputstvom o dostavljanju evidencija elektronskim putem nije navedeno da se dostavljaju KUF i KIF koji su propisani Pravilnikom o primjeni Zakona o PDV nego su navedeni podaci koji treba da se dostavljaju. Uputstvom nije ograničeno da se to odnosi samo na JCI, niti je isključeno da se dostava podataka vrši za sve primljene fakture. Dakle, prema Uputstvu treba dostavljati svaki dokument o nabavci i isporuci.
- Dodatno podaci o svim nabavkama i isporukama (znači sve fakture, a ne samo JCI) treba da omoguće i međusobno poređenje podataka o nabavkama (kod kupaca) sa podacima o isporukama (kod dobavljača)

16. Da li se ino fakture za uvoz robe i fakture za usluge povezane sa uvozom koje su ušle u ZUT trebaju unositi u e -Nabavke ili samo podaci sa carinske deklaracije (JCI)?

- Svi dokumenti u vezi sa uvozom koje obveznik (lice koje je registrirano za obavljanje vanjskotrgovinskog poslovanja) primi od dobavljača evidentiraju se u evidenciju e-Nabavki pojedinačno (u zasebnom redu) po svakom primljenom dokumentu koji se evidentira i u računovodstvu obveznika.
- Svi računi i dokumenti nastali u vezi sa uvozom, u skladu sa odredbama Tehničkog uputstva za podnošenje knjigovodstvenih evidencija elektronskim putem, u datoteku e-Nabavke unose se u zaseban red sa oznakom tipa dokumenta 04 i to:
- Fakture (u vezi sa jednom JCI) ino dobavljača sa unosom broja navedenog na fakturi, podacima o dobavljaču i iznosom osnovice navedenom u fakturi,
- Svaka faktura dobavljača za usluge povezane sa uvozom koja se u knjigovodstvu evidentira kao obaveza prema pojedinačnom dobavljaču unošenjem u zasebnom redu broja navedenog na fakturi, podacima o dobavljaču, iznosom osnovice navedene u fakturi i iznosom PDV-a i to:

- faktura(e) dobavljača za izvršeni prijevoz
- faktura(e) špeditera za izvršene usluge i eventualno sadržane troškove plaćene u ime drugog.

- Carinska deklaracija unošenjem:

–u polje br. 5 - „Broj fakture ili drugog dokumenta" - broja carinske deklaracije navedenog na istoj,

–u polje br. 6 - „Datum fakture ili drugog dokumenta" - datuma carinske deklaracije navedenog na istoj,

–u polje br. 8 - „Naziv dobavljača" umjesto naziva dobavljača navođenjem oznake „UVOZ" „JCI" ili slično kojim se se označava da je riječ o evidentiranju dokumenta o uvozu,

–u polje br. 12 - „Iznos fakture, ili drugog dokumenta, bez PDV-a" Iznos usaglašenja sa vrijednosti uvoza (iskazana vrijednost uvoza po JCI umanjenja za stavke u vezi sa uvozom koje su evidentirane u KUF),

–u polje br. 13 - „Iznos fakture, ili drugog dokumenta, sa PDV-om" nije potreban unos,

–u polje br. 15 - „Iznos ulaznog PDV-a" obračunati iznos PDV pri uvozu obaveza po deklaraciji.

Primjer izračuna vrijednosti „Usaglašenje vrijednosti uvoza“ koja se unosi u kolonu „Iznos fakture, ili drugog dokumenta, bez PDV-a“

Izračun iznosa za unos osnovice po JCI

1	Elemeti osnovice sadržani u KUF (a+b+c)		10.000,00
	a)	Faktura za robu	8.500,00
	b)	Faktura za prevoz	1.000,00
	c)	Usluge špeditera (bez PDV) sadržane u JCI	500,00
2	osnovica za PDV pri uvozu po JCI (polje 47)		11.000,00
3	Usaglašenje vrijednosti uvoza		1.000,00

- Iznos „Usaglašenje vrijednosti uvoza“ predstavlja vrijednost uvoza iskazane na carinskoj deklaraciji, a koja je umanjenjena za iznose koji su prethodno već evidentirani u vezi sa ovim uvozom u KUF (3=2-1).
- Unošenjem ove vrijednosti omogućava da zbir kolone „Iznos fakture, ili drugog dokumenta, bez PDV-a“ (po tipu dokumenta 04) čini iznos koji se evidentira u polju 22 PDV prijave.
- Ovakvim unosom se postiže jasno uočavanje (posebno značajnijih iznosa) uvećanja osnovica pri uvozu i obezbjeđuje usaglašenost PDV prijave, KUF-a i sveobuhvatnog evidenitranja transakcija koje olakšava usporednu kontrolu računovodstva obvezika i poreznih evidencija, te obezbjeđuje međusobno

Hvala na pažnji!